

NATIVITAT DE SANTA MARIA

Homilia del P. Josep M. Soler, abat de Montserrat

8 de setembre de 2008

Rm 8, 28-30; Mt 1, 1-16.18-23

Darrere cada nom d'aquesta genealogia que acabem d'escoltar, hi havia un projecte diví. Per a cada persona, un pla d'amor. Aquest projecte va reeixir o no segons l'ús que cadascun dels personatges va fer de la seva llibertat. Uns són lloats per l'Escriptura i altres són blasmat. *Déu ho havia disposat tot en bé* de cadascun per portar endavant el seu pla fins arribar a *la plenitud dels temps* i restaurar *totes els coses en Crist* (cf. Ef 1, 10). El projecte més reeixit de tots és el de Santa Maria, de la qual avui celebrem el naixement.

Pensada en el projecte diví des de molt abans del seu naixement, per fer-la santa fins al punt que fos *la imatge* més acabada de Jesucrist, el Fill de Déu que havia de ser fill seu per compartir l'experiència humana. Maria, amb la seva cooperació lliure, conscient i generosa, respondrà plenament a la crida divina i al terme de la seva vida serà glorificada d'una manera eminent. En efecte, ella és el projecte diví sobre l'ésser humà que ha resultat més reeixit, en el seguiment de Jesucrist i en la resposta a la vocació rebuda. Només ella ens fa quedar bé –als homes i dones de tots els temps-- davant Déu per la seva correspondència al seu disseny d'amor. Per això, l'Església s'alegra ja del seu naixement, conscient de tot el que aquest nadó, Maria, serà per al gènere humà amb la seva maternitat.

A Montserrat, com en tants d'altres santuaris marians, aquesta festa pren un relleu especial. No sols per ser un santuari en el qual Maria s'ha fet espiritualment present –hi ha “nascut”, podríem dir amb una expressió metafòrica--, sinó també perquè és la festa titular d'aquesta basílica i la patrona del nostre monestir. És la titular, ¿què vol dir això? Vol dir que, quan aquesta basílica va ser dedicada a Déu per oferir-li un culte en Esperit i en veritat (Jo 4, 23), es va voler honorar la Mare de Déu fent memòria del seu naixement. Esdevenia així mestressa espiritual d'aquest lloc. Dedicant la basílica en memòria del naixement de Santa Maria es reconeixia, a més, que, per providència divina i per devoció dels fidels, la muntanya de Montserrat havia esdevingut un lloc en el qual la Mare de Jesús i de l'Església s'havia fet present per mostrar-hi la seva sol·licitud maternal i la seva protecció. D'aquesta manera, els monjos van destacar aquesta realitat –constatada per la fe de milers i milers de pelegrins al llarg dels segles-- com a característica d'aquesta basílica, així com ho fou de l'església anterior i de la petita capella romànica que la precedí, ja al s. IX. Maria ennobleix aquest lloc i hi continua la seva missió de fer present el Crist en el món; hi atreu els pelegrins i –tal com expressa bellament la Santa Imatge-- els mostra el seu fill, tot invitant-los a posar en pràctica “tot el que ell” els digui (cf. Jo 2, 5). El fruit de les seves entranyes es fa present en la proclamació de la Paraula divina, en la celebració dels sacraments pel ministeri de l'Església i en el diàleg cordial de la pregària interior. Així, aquella realitat que es va inaugurar amb el naixement de Santa Maria, aurora de la salvació, i que trobà la seva plenitud en Crist, es fa present cada dia en aquesta casa a favor de tots els qui hi vivim –monjos i escolans-- i dels que hi acudiu com a pelegrins i visitants. Per això, a l'altar on celebrem l'Eucaristia, hi ha una inscripció que traduïda del llatí fa així: “Sobre aquesta pedra, dedicada al naixement de Maria, edificaré la meua Església de Montserrat”. Déu, doncs, amb la gràcia que brolla d'aquest altar ens va construir com a poble sant en aquest lloc.

Maria, amb la seva intercessió, és sol·licita del que es viu en aquesta basílica i en aquest monestir posats sota la seva protecció. Que això significa el seu patronatge! N'és sol·licita maternalment per tal que el Crist es formi en cadascun dels pelegrins, en cada monjo i en cada escolà. Per cadascun Déu té un projecte d'amor, com el va tenir per cadascun dels personatges esmentats en la genealogia evangèlica. A nosaltres ens toca de col·laborar amb el seu pla a favor del món. Un pla que, com en el cas de la vinguda del Messies, ell va duent a terme actuant a l'interior dels esdeveniments humans que teixeixen la història. Reeixits o no, són lloc de transmissió del pla diví, que no queda a mercè de les opcions lliures del homes i dones, per més que això no significa que tregui la responsabilitat personal i el fet d'haver-ne de donar comptes al final de l'existència.

La solemnitat del naixement de la Mare de Déu és un cant a la vida, com ho són totes les paternitats i maternitats que hi ha darrere cada nom de la genealogia. És un cant al do que Déu atorga a l'inici de l'existència de cada persona, perquè totes tenen un lloc en el seu disseny d'amor i totes estan destinades a fruit eternament d'ell. Malauradament, en canvi, són molt nombrosos els casos en els quals no es respecta la vida nova en el si de la mare; i, com ja sabeu, és dona l'avortament fins ben entrat el procés de gestació. Tot comprenent els drames personals que es poden donar en aquestes circumstàncies i sabent que la compassió de Déu és més gran que les decisions humanes equivocades, els cristians hem de defensar la vida naixent perquè sabem que és Déu qui –per dir-ho amb el salmista– ens teixeix *en les entranyes de la mare* (cf. Ps 138, 13). Però hem d'oferir, també, alternatives positives i esperançades a les persones que es troben en situacions angoixoses en aquest àmbit. D'altra banda, en aquest tema de la genètica humana cal defugir la demagògia i obrir una reflexió seriosa des de la medicina, del dret, de l'ètica filosòfica i de la teologia moral, perquè és molt seriós el que la humanitat s'hi juga si tenim en compte les possibilitats que la ciència obre i la seva possible manipulació.

Si la solemnitat del naixement de la Mare de Déu és un cant a la vida, procurem que la nostra manera de viure sigui una lloança al Déu donador de vida. Ho serà si maldem per dur a la pràctica el disseny d'amor que la Santa Trinitat ha tingut per a cadascun de nosaltres des d'abans de crear el món, ell que *ens ha cridat per decisió seva a ser imatges vives del seu Fill* com Santa Maria.